

Aratásra készen a kombájnok és az aratógépek

Mint minden esztendőben ilyenkor, június 7-én az idén is megkezdődtek megyénkben a mezőgazdasági gép-szemlék. Gépállomási, tanácsi szakemberek, vezető pártmunkások sorban felkeresik a gépjavító állomásokat, tsz-eket. Értékelik az aratási előkészületeket. Segítséget nyújtanak a felmerülő problémák megoldásához. Zöldi Kovács Lajos, a Csongrád megyei Gépjavító Állomások Megyei Igazgatóságának főmérnöke és Kósó János, az igazgatóság főmezőgazdája közölték, hogy eddig mindenütt — ahol csak lezajlott a szemle — magas fokú szervezettséggel, alapos munkával készülnek az aratásra a gazdaságok.

Természetesen komoly nehézségekkel is találkozott helyenként a szemlebizottságok tagjai. Azokban a tsz-ekben, melyek mérleghiány-nyal zárták a múlt esztendő — a sövényházi, dóci és egyes kisteleki tsz-ek — olyan nehézségekkel küzdnek, melyek komolyan veszélyeztetik az aratás sikeres befejezését. Többek között gond a gépekhez szükséges üzemanyag megvásárlása is.

A megyei igazgatóság vezetői szoltak arról is, hogy az utóbbi egy év alatt jelentősen gyarapodott a gép-állomány.

Többek között 238 saját ara-

tógép van a tsz-ek birtokában, s van már a tsz-eknek 36 saját gabonakombájnuk is. Ezeken túl rendelkezésre áll 286 gépállomási kombájna. A gépösszetétel is messze jobb most, mint más években volt. A megye kombájnparkjában már csak 56 Balaton-kombájn van, a többi az ismert és jól bevált szovjet SZK—3-as és SZK—4-es gép.

A számítások szerint a rendelkezésre álló gépekkel a megye összes kalászos termésének mintegy 86 százalékát lehet majd betakarítani.

A gépeken belül is legjobban a kombájnok aránya. Az össztérmet 65 százalékának aratását és cséplését biztosítják a kombájnok, s csak 20—21 százalék jut a szükség szerű kézi aratás mellett az aratógépeknek.

A kézi aratás tehát ismét kisebb területekre zsugorodott.

Ez persze nem jelenti azt, hogy nem kell már kaszárókát szervezni. A kézi aratókra még ott is szükség lehet, ahol 100 százalékos gépi betakarításra készültek fel, hiszen már egy kiadós eső is elég lehet ahhoz, hogy a felázott talajon a kombájnok munkaképtelenné váljanak.

— Mi a helyzet az alkatrész-ellátás frontján? — kérdeztük a gépjavító állomások megyei igazgatóságának

két vezetőjétől. Az AGRO-KER ígéretét tolmácsolták; azt, hogy a legszükségesebb alkatrészeket a menet közbeni javításokhoz lényegében már biztosították. Ugyanakkor a tsz-ekben és a gépjavító állomásokon is vannak bizonyos alkatrészkezelések. Gyarapodott a műhelykocsik száma is. Az idei aratáson már mintegy 20 mozgó javítóműhely járhatja majd a területeket.

Az eddigi szemlék tapasztalatai alapján a kombájnyszerű áteresztő képessége nem a legjobban. Viszonylag kevés a tisztító, zsákológépek száma. Másrészt pedig számos tsz-ben kevés az olyan hely, ahol nagyobb mennyiségű nedves gabonát lehet szarítani anélkül, hogy újabb esőzés alkalmával ne ázzék meg ismét. Ezért a szemlebizottság a fedett szerűk növelését javasolja mindenütt.

A tavalyi aratáskor a szövetkezeti vezetők szétaprózták a rendelkezésre álló gépi erőket. Annak örültek, ha minden táblában láthattak egy-egy kombájt. Pedig akkor halad gyorsabban a munka, ha csoportosítjuk a gépeket: ha négy, öt vagy ennél több kombájn dolgozik együtt. Így a szállítójárműveket is jobban ki tudjuk használni.

A gumiabroncs hiánya a gépállomások megyei igazgatósága szerint is igen aggasztó.

Nemcsak az a baj, hogy kevés a gumiabroncs, hanem az is, hogy az újak minősége igen gyenge, emiatt rövidebb az élettartamuk. Ezen sürgősen javítani kellene!

Az SZMT napirendjén:

A munkahelyükre vidékről naponta bejáró dolgozók helyzete

Érdekes téma, mivel több mint 13 000 embert érint valamilyen formában. Erről tárgyaltak szerdán délelőtt az SZMT elnökségi ülésén, valamint a nyugdíjasok helyzetéről és az árendezés hatá- sáról a közétkeztetés területén.

Honnan — hová?

A legtöbben Szegedre járnak vonattal és autóbusszal. Ez érthető is, mert a megye iparának nagyobb része a megye székhelyén van. Azonban az ipar vidékre telepítése és Szeged nagyobb arányú ipari fejlődése bizonyos fokú eltolódást is jelentett. A statisztikai adatok a következő tényeket mutatják: Csongrád megye és Szeged dolgozói közül 13 417 ember naponta utazik vidékről a munkahelyére, vagyis az összes dolgozóknak körülbelül 13 százaléka „mozog”. Az utazó munkásoknak fele az élelmiszeriparban dolgozik, valamint az építő- és textiliparban. Legtöbben, 3215-en a textilipari üzemekbe járnak.

Néhány vállalatnál a munkásállomány jelentős része vidékről érkezik naponta a munkahelyére. Például a Paprikafeldolgozó Vállalatnál 44, az Építőipari Vállalatnál 40, a Textilművekben 34, a Konzervgyárban 33, a szentesi Kontakta-gyárban 29 százalék a naponta bejáró munkások aránya a helyben lakókhöz viszonyítva.

A bejárók közül 10 ezer ember városokba utazik, a többi háromezer ember egyik városból a másikba, vagy városból községbe, illetve egyik községből a másikba jár.

Helytállás a termelésben

A naponta történő utazás kétségkívül hátrányos helyzetbe hozza a vidékről utazó embereket a helybeli dolgozókkal szemben. Szeged esetében azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni néhány adatot. Szőreg, Kiskundorozsma, Algyó, Tápé, Gyálár és még néhány egészen közelfekvő és szinte a városi helyi közlekedés színvonalán álló területek bejáróit akár ki is vonhatnánk e megkülönböztetés alól. Akkor pedig a számok is mást mutatnak, mert például Kiskundorozsmáról 2279-en, Szőregről 1002-en, Algyóról 839-en, Tápéről 861-en járnak be a városba dolgozni.

Azért érdemes ezt a tényt megjegyezni, mert a közvetlen környékről bejáró embereket mégsem éri olyan nagy fáradtság, mint a távolabbiakat. Nem is annyira korlátozottak időben a szomszédos helységek bejáró munkásai, vagyis részt vehetnek az üzemi rendezvényeken, tanfolyamokon, tanácskozáson és így tovább.

A termelésben a vidékről bejáró emberek megállják a helyüket, bár érdemes né-

hány adatot is idézni az SZMT elnöksége elé került jelentésből: a bejárók közül 1100 fő tanul szakmai tanfolyamon, hogy magasabb kvalifikációt szerezzen. Ettől függetlenül a segédmunkások aránya igen magas: az összes bejáróknak több mint fele nem rendelkezik szakmunkás-bizonyítvánnyal. Eből viszont egyenesen következik, hogy a szakmunkásképzés tartalékai itt adva vannak.

Mivel a munkavégzés kvalifikációja elmarad a helybeliek színvonalától, sok a mellékhatás is: a munkafegyelmével valamivel rosszabb a bejárók között. Az okok? A szakképzetlenségből eredő kulturális hátrány, valamint a háztáji érdekltség a legdöntőbb momentum. Amíg a helybeli munkások igazolatlan mulasztásának aránya 0,6 százalék, addig a bejáróknál 6 százalék. Tovább lehetne sorolni a szocialista brigádokban való részvételt, a kikutintések és jutalmak arányát is.

Kulturális és szociális helyzet

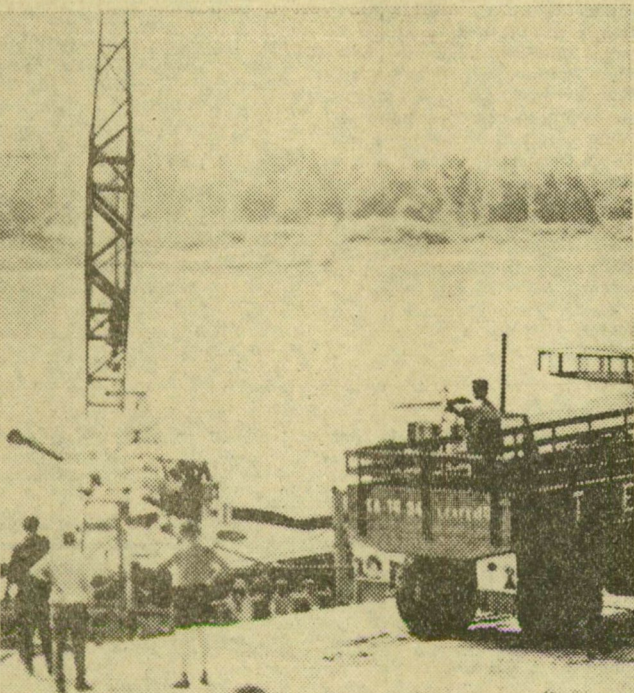
Nem vitás, hogy e tekintetben igen minimálisak a lehetőségek, hiszen munkavégzés után indul a vonat, vagy az autóbussz. Tehát a bejáró dolgozó kevésbé tudja igénybe venni az üzemi könyvtárat, nem vesz részt a termelési tanácskozáson, a brigádok értekezletein, politikai tanfolyamokon és így tovább. Két példát csupán: a helybeli munkások 23 százalékának van televíziója, a bejárók közül csak 15 százalékának. Az üzemi könyvtérhez is a helybeli munkások 22 százaléka vásárolt könyveket, a bejárók közül viszont még 10 százalék sem.

Az SZMT elnöksége javaslatokat fogadott el, hogy a szakszervezetek nagyobb körültekintéssel végezzék munkájukat a bejáró dolgozók között és használják ki a lakóhelyi környezet lehetőségeit is. Így például javasolták, hogy a nagyobb községekben a szakmaközi bizottság egyszerű évente szervezen szakszervezeti napot. Erre a rendezvényre hívják meg a falu lakosságát is. Sok hasznos javaslat született még a bejáró munkások között végzendő szakszervezeti tevékenységre, valamint a nyugdíjasokkal való gondos törődés, részükre megfelelő elfoglaltság biztosítása érdekében.

Németh Ferenc

Műtrágyaszállítás vízi úton

„Felfedeztük a Tiszát” — Szegedre érkezett az első uszály — Tervek a háztól házig vízi szállításra

(Bálint Gy. felv.)

Kirakodás Szegeden

Tegnap reggel felvonultak a 10. AKÖV tehergépkocsijai a szegedi alsó rakpartra és a vállalat darujai megkezdte a MHRT 502-es uszályából a 180 tonna ammon-salétrom műtrágya kirakását.

Páling Lajos uszálykormányos elégedett az érkezéssel. Hétfőn hajnaiban 6 órakor indultak Tiszapalkonyárról és 31 menetórán keddén délután 3-kor kötöttek ki Szegeden a Sajó motoros vontatásával. A parton Pataki Sándor, a 10. AKÖV forgalmi osztályának vezetője irányítja a rakodást.

— Ez a vízi szállítás kísérleti éve — mondja. — Augusztus 15-ig 4000 tonna, majd év végéig további 8000 tonna műtrágyát kap Csongrád megye vízi úton a Tiszai Vegyiművektől. Vállalatunk végzi a be- és kirakást, valamint a gazdaságokba szállítást. Az idei kísérlet alapján jövőre a teljes, mintegy 35 ezer tonna műtrágya mennyiség vízi úton érkezik. A vízi szállítás fő jelentő-

sége, hogy az áru érkezése függetlenül válik a vasúti vagonkapacitástól, csökkentve annak túlterhelését. A vízi szállítás fuvardíja is olcsóbb. Nagy esemény ez: ismét felfedeztük a Tiszát!

Az első szállítmány kirakásához megérkezett Silbermann István, a Tiszai Vegyiművek szállítási osztályának vezetője is.

— Ez az első vízi szállítmánk — mondja. — Vállalatvezetőnk, Huszár Andor kezdeményezését támogatta a Központi Szállítási Tanács. Terve vette azt is, hogy költélpályát szerez be a gyár és a Tisza közti 3—4 kilométeres távolságra, már folyik is a tárgyalás a balatonfűzfői Mikro-kémia leszerelt költélpályájának megvásárlására. A következő lépésünk kisebb merülési hajók beállítására irányul, hogy a Keleti Főcsatornán és a Tisza mellékfolyóin át más területeket is vízi úton láthassunk el és lehetőleg közvetlenül a fogyasztókhoz vigyük a műtrágyát. A Sze-

gedre érkezett szállítmány másik érdekessége, hogy a műtrágya felét polietilén műanyag zsákba csomagoltuk. Ez az első, kísérleti lépés. Vállalatunknál már szereljük a zsákgépjárat, és a későbbiekben nemcsak a műtrágyát csomagoljuk műanyagzsákba, de földiát is adunk a mezőgazdaságnak.

Közben az első teherautót meg is rakták. A hajóról irányítják a fuvarokat. Belenézünk a menetlevelekbe: a hódmezővásárhelyi Dózsa és Sallai, a csanádpalotai Haladás, a fábiánsebestyéni Kínizsi, a balástyai Móra Ferenc, a zákányrézki Homok-kultúra, a szatmari Homokgyöngye és a bordányi Mező Imre Tsz, valamint a Felgyői Állami Gazdaság a cél.

Öt év alatt 9 komplett öntözőfürt épül

Tápén ötezer holdasat építenek

A közelmúltban helyezett üzembe Balatonaligán az ország első automatizált öntözőrendszerét, s ezenkívül még három helyen működik — bár nem teljes kapacitással — ilyen típusú öntözőtelep. A most kezdődött öntözési időszakban az öntözési gazdálkodás fejlesztésének egyik fő iránya az ehhez hasonló komplett öntözőfürtök létesítése. Ezek mindegyike több mezőgazdasági üzem területére terjed ki, s nagy méreténél fogva korszerűbb technikával és gazdaságosabban üzemeltethető, mint a szét-szórta kis telepek.

A tapasztalatok alapján az eddiginél jóval nagyobb gondot fordítanak az új öntözőtelepek helyének kijelölésére és az egész beruházás előkészítésére. Az illetékes szervek 80, előzőleg alaposan megvizsgált termelősüveget kezt az állami gazdaságok közül választották ki azo-

kat, ahol ténylegesen rendelkezésre állnak, illetve időben megteremthetők a korszerű nagvízüemi öntözési gazdálkodáshoz szükséges feltételek. Az előzetes tervek szerint 5 év alatt 9 komplett öntözőfürt létesül, összesen 30 000 holdon. Egy-egy ilyen telep átlagos területa tehát csaknem 3500 hold lesz, de Hartán például 5500, Tápén 5000 holdasat építenek.

A főművek, az automatikus nyomásközpontok és felszín alatti nyomócső-hálózatok állami beruházásból készülnek, használatukért az üzemek díjat fizetnek. A tervek szerint gépesítik majd az üzemek területén és általuk végzendő öntözési munkákat is, elsősorban a hordozható szárnyvezetők áttelepítését. Ha ez sikerül, akkor negyedére csökkenhet az öntözés összes munkaerő-szükséglete. (MTI)

Kutatási eredmények segítik az állattenyésztés fejlődését

Dr. Szűcs Kálmán FM szakoktatási és kísérletügyi főigazgató nyilatkozata

Az Állattenyésztési Kutatóintézet III. vándorgyűlése tegnap folytatta munkáját a megyei tanács nagytermében. A nap folyamán a kutatók a sertés- és juhtenyésztés tárgyköréből, valamint a hizlalás gazdaságosságáról tartottak előadásokat. A vándorgyűlés két napján tíz előadás hangzott el az újabb kutatási eredmények alapján. Ezek az eredmények élénk visszhangot váltottak ki és számos hozzászólás követte őket. Sok olyan értékes javaslat hangzott el az állattenyésztés egyes ágaira — különösen a takarmányozás javítására —, amelyek viszonylag kis költségekkel megvalósíthatók a gazdaságokban és ugyanakkor jelentős javulást eredményeznek.

Különösen jelentős, hogy a kutatók vizsgálataik során nagy figyelmet szenteltek a gazdaságosság kérdésének, s az ökonómiai szemléletnek folytan eredményeik igen aktuálisan kapcsolódnak a gyakorlati gazdasági munkához. A Szegeden rendezett III. vándorgyűlés igen gyümölcsöző volt Dél-Alföld szempontjából és a megjelentek nagy számát, valamint érdeklődését tekintve sikerrel zárult.

A vándorgyűléssel kapcsolatban dr. Szűcs Kálmán, az FM szakoktatási és kísérletügyi főigazgatója nyilatkozott tudósítónknak.

— Az eddigi vándorgyűlések tapasztalata az — mondotta —, hogy a gyakorlati szakemberek és a mezőgazdasági tudomány művelői közötti tanácskozások hasznos lendületet adnak a termelőmunkának.

A vándorgyűléseket mindig olyan vidéken tartjuk, ahol a nagvízüemi állattenyésztés feltételei kialakultak, s ezek keretében

lehetőség nyílt a tudományos eredmények gyors hasznosítására.

Az ország állattenyésztésében jelentős szerepet tesz ki a Dél-Alföld állattenyésztése, s megvannak e területen az állattenyésztési kutatások gyors elterjedésének lehetőségei.

Az utóbbi két-három évben az állattenyésztés és a takarmányozás területén a kutatásban számos olyan eredmény született, amely

kedvezően segítheti a fejlődést. Gondolok mindenekelőtt a különböző takarmányszárítási módszerek és eljárások kidolgozására, az újabb keveréktípusokra, az itatásos borjúnevelés újabb módszereire, továbbá a különböző tartási technológiákra, az újabb hibridekre. Ezek az eredményeket

minél több gyakorlati szakembernek kell megismernie és magáévá tennie, hogy állattenyésztésünk színvonala tovább fejlődjék és eleget tudjunk tenni majd a harmadik ötéves tervben támasztott igényeknek.

Az állattenyésztési kutatások eredményeinek azonban a gazdaságok állattenyésztési dolgozói, az egyszerű tsz-tagok között is el kell terjednie. Ennek

feltétele a szakmai tudás növelése, a szakoktatás.

1960-ig a mezőgazdaságban dolgozó szakmunkások száma alig néhány ezer volt, ma már a szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkezők meghaladja a 70 ezret, s még ez is kevés. Az állami gazdaságoknak és a tsz-eknek ma már mintegy 140—150 ezer szakmunkás kellene. Évente mintegy 6000 fiatal veszünk fel a mezőgazdasági szakiskolákba, ahol három év alatt elsajátítják a ma már nélkülözhetetlen szakismerteket. Különösen nagy a szükség szarvasmarha-, sertés- és baromfitenyésztő szakmunkásokra.

Az iskolák várják a jelentkezőket.

Ugyanakkor a dolgozóknak is lehetőséget nyújtunk a szakmunkásképzésben való részvételre.

A korszerű nagvízüemi állattartás elképzelhetetlen megfelelő ismeretekkel rendelkező állattenyésztők nélkül, ugyanakkor természetesen ezek keresete is magasabb. Szükségesnek tartottam hangsúlyozni a szakmunkásképzés jelentőségét itt, ahol a korszerű állattenyésztési módszerekről volt szó. A gazdaságokban dolgozó szakmunkások tudásán és pontosságán múlik legvégül a gyakorlatban a korszerű eljárások sikeres alkalmazása, mert ezek hozzáértést és pontosságot kívánnak — fejezte be nyilatkozatát a főigazgató.